

ค่านที่สุด

ที่ นร ๑๒๐๖/๕๕๓

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อหาหรือคุณสมบัติผู้แทนภาคประชาสังคมตามมาตรา ๑๙ (๔) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท

- อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดชัยนาท ค่วนที่สุด ที่ ขน ๐๐๑๗.๒/๕๕๔๖ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙
๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๖/๒๐๐ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. จังหวัดชัยนาทได้มีหนังสือหาหรือไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. ว่าตามที่
มาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า ผู้แทนภาคประชาสังคมตามมาตรา ๑๙ (๔) ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม โดยไม่เป็น
ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานรัฐ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนั้น จากพระราชกฤษฎีกา
ฉบับดังกล่าวผู้ดำรงตำแหน่งกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านจะถือว่าเป็นผู้ที่เข้าลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๓ (๒)
แห่งพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒. สำนักงาน ก.พ.ร. ได้แจ้ง
ว่าจะนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหา
กฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อพิจารณาต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับ
การตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อพิจารณา ซึ่งคณะอนุกรรมการพัฒนา
ระบบราชการเกี่ยวกับการตีความฯ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙
พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า “ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มี
การประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลต่างๆ ได้แก่ (๑) หัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ใน
จังหวัดหรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลาง
(๒) หัวหน้าหน่วยงานที่เป็นรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ บรรดาที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัด
หรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในจังหวัด (๓) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด (๔) ผู้แทนภาค
ประชาสังคม และ (๕) ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดที่ ก.บ.จ.
จัดทำตามมาตรา ๑๙” ทั้งนี้ ผู้แทนภาคประชาสังคมตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ จะต้อง
มีคุณสมบัติโดยมีฐานะเป็นผู้นำชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน ตามที่มาตรา ๒๒ (๔) แห่ง

พระราชกฤษฎีกา...

พระราชกฤษฎีกา กำหนด และโดยที่มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนด นิยามคำว่า “ผู้นำชุมชน” หมายความว่า ประธานกรรมการของชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม หรือ ชุมชนอื่น หรือหัวหน้ากลุ่ม หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นผู้นำของชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมหรือชุมชนอื่นในลักษณะเดียวกัน” นอกจากนั้นผู้แทนภาคประชาสังคมจะต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกา ที่กำหนดว่า “ผู้แทนภาคประชาสังคมตามมาตรา ๑๙ (๔) ต้องไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ” ด้วย จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ได้มีการกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกับบุคคลต่างๆ ที่อยู่ในจังหวัด ผู้แทนส่วนราชการ ผู้แทนหน่วยงานรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดที่คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จัดทำ ทั้งนี้ โดยมีเจตนารมณ์ที่จะให้บุคคลในทุกภาคส่วนของจังหวัดได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ระบุความต้องการ และกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัดของตน โดยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดร่วมกัน ให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และเมื่อพิจารณาคุณสมบัติของผู้แทนภาคประชาสังคม จะพบว่า ผู้แทนภาคประชาสังคมจะต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้นำชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชนตามมาตรา ๒๒ (๔) แห่งพระราชกฤษฎีกา กล่าวคือ ผู้แทนภาคประชาสังคมนั้นจะต้องเป็นประธานกรรมการของชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม หรือชุมชนอื่น หรือหัวหน้ากลุ่ม หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นผู้นำของชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมหรือชุมชนอื่นในลักษณะเดียวกัน รวมทั้งผู้แทนภาคประชาสังคมต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกา ที่จะต้องไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำด้วย และโดยที่มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า “ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่ง และมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหมู่บ้านละสองคน เว้นแต่หมู่บ้านใดมีความจำเป็นต้องมีมากกว่าสองคน ให้ขออนุมัติกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ ผู้ใหญ่บ้านจะได้รับเงินเดือน แต่มิใช่จากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ส่วนผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง จะได้รับเงินตอบแทนตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด” อีกทั้ง มาตรา ๒๙ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน บัญญัติว่า “ในตำบลหนึ่งให้มีกำนันคนหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ปกครองราษฎรที่อยู่ในเขตตำบลนั้น กำนันจะได้รับเงินเดือนแต่มิใช่จากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน” ฉะนั้น เมื่อในกรณีนี้กำนันและผู้ใหญ่บ้านมิได้เป็นผู้นำชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชนตามมาตรา ๒๒ (๔) รวมทั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่ได้รับเงินเดือนประจำ จึงเป็นพนักงาน และเข้าลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกา แล้ว ดังนั้น

ผู้ที่ดำรงตำแหน่งกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านจึงเป็นผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นผู้แทนภาคประชาสังคม อีกทั้งยังเป็น
ผู้ที่มีลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้แทนภาคประชาสังคมตามมาตรา ๒๒ (๔) และมาตรา ๒๓ (๒) แห่ง
พระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายทศพร คิริสัมพันธ์)

เลขาธิการ ก.พ.ร.

กองกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๘๘๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐